

[Rahbæk Møller]

bejderejede virksomheder.

(Beslutningsforslag nr. B 151).

Jeg skal i øvrigt henvide til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager dette.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 130:

Forslag til lov om ændring af lov om tipning.

Af ministeren for skatter og afgifter (Foi-ghel).

(Fremsat 10/12 86. Første behandling 15/1 87. Betænkning 20/3 87. Anden behandling 24/3 87. Ændringsforslag nr. 1 af 27/3 87 til tredje behandling af ministeren for skatter og afgifter).

Der var stillet 1 ændringsforslag af ministeren for skatter og afgifter (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af ministeren for skatter og afgifter:

Til § 2

1) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Loven har virkning fra 1. juli 1986.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Ved lovforslagets 2. behandling blev det vedtaget at nedsætte statsafgiften fra 1. juli 1986. Loven må derfor have virkning fra denne dato.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Ole Vig Jensen (RV):

I den udformning, lovforslaget nu har, og hvor der er tale om en forbedret udgave, der øger mulighederne for kulturministeren, vil jeg henlede opmærksomheden på to områder, som jeg mener der bør tages hensyn til, når ministeren skal føre loven ud i livet, formentlig efter forhandlinger med de interesserede parter. Jeg nævner Landsudvalget for Skoleidræt, som igennem en årrække har fået midlertidige engangsbevillinger til sit arbejde, og den folkelige forskningsinstitution, der knytter sig til Gerlev Idrætshøjskole, Idrætsforsk, som på samme måde har måttet leve med engangsbevillinger fra tipsmidlerne.

Det vil være rimeligt, at de to fortræffelige institutioner nu får en mere varig placering, og det skal jeg opfordre kulturministeren til at tage hensyn til, når der nu skal forhandles nærmere om fordelingen af de pågældende midler.

Endvidere skal jeg oplyse, at den radikale folketingsgruppe som meddelt ved førstebehandling er i den situation, at et flertal stemmer for denne lovgivning og et mindretal stemmer imod.

Lenger (SF):

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at fremsætte nogle ganske få bemærkninger, ikke mindst på baggrund af den debat, som fandt sted i forbindelse med lovforslagets anden behandling.

Vi har skrevet et betækningsbidrag i den betænkning, der er kommet fra skatte- og afgiftsudvalget, og det, der står heri, vil jeg ikke gentage; det handler primært om statslotto. Men når vi tilslutter os lovforslaget, er det, fordi vi er overbevist om, at idrætsorganisationerne faktisk mangler penge. Det skyldes både et øget behov og et mindre overskud i tipstjenesten.

Det skyldes derimod næppe nogen nedgang i tipsomsætningen, for det mindre overskud er først og fremmest en følge af, at der er færre indtægter af det, man kalder »tips-tjenestens sekundære drift«. Det vil på dansk sige, at der ikke er så mange renteindtægter, hvilket f.eks. kunne skyldes, at der er anvendt et stort beløb til et nybyggeri.

Men med denne støtte til lovforslaget har vi ikke lagt os fast på, at fordelingsnøglen så

[Lenger]

skal være uændret i al evighed; tværtimod er det vores holdning, at den fordelingsnøgle, der gælder nu, skal laves om, så den ikke er politisk fastlagt, men derimod fastlagt på baggrund af den faktiske aktivitet, der er i organisationerne.

Vi har imidlertid ikke ønsket at gøre vores tilslutning til lovforslaget betinget af, at ændringen i fordelingsnøglen sker allerede på nuværende tidspunkt, fordi det ville betyde, at lovforslagets vedtagelse var blevet væsentligt forsinket, og ikke mindst af likviditetsmæssige grunde ville det være et problem for idrætsorganisationerne.

Det er baggrunden for, at vi tilslutter os lovforslaget på trods af vores fortsatte betænkelighed over for den fordelingsnøgle, som er gældende.

Tinning (VS):

Jeg sagde ikke noget under behandlingen af ændringsforslaget ved anden behandling, men det er jo egentlig meget typisk for denne sag, at det er lykkedes et stort set samlet Folketing at bevilge idrætsorganisationerne så mange penge så hurtigt, at man selv i skatte- og afgiftsministeriet må opgive at følge med rent teknisk. Man havde simpelt hen forsømt at lave den teknik, der skulle til, for at penge kunne flyde hurtigt nok i tilstrækkelige mængder. Men det er jo bare typisk for forløbet af denne sag.

Noget af det overraskende, synes jeg, ved behandlingen er, at vi ikke har set kulturministeren på talerstolen endnu. Det er meget, meget sjældent, at en minister på et af de centrale områder inden for vedkommendes arbejdsområde ikke bare får de penge igennem, som der i første omgang var lagt op til, men får pengene både to- og tredoblet, som det er tilfældet i denne sag. Kulturministeren får utrolige mængder af penge til idrætsområdet under sit ministerium, og jeg synes, det er påfaldende, at kulturministeren end ikke har været oppe at udtrykke sin tilfredshed med, at det er tilfældet.

Jeg vælger at tro, at det hænger sammen med, at selv kulturministeren synes, at hele forløbet simpelt hen er for pinligt, og jeg synes egentlig, at hr. Lengers indlæg her under tredjebehandlingen gjorde det hele endnu mere pinligt. Hvad er det nu for noget at komme med? (*Første næstformand* [Knud

Østergaard] *ringer med klokken på grund af uro i salen*). Det gør ikke så meget. (*Munterhed*).

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jo, det gør. Det er helt utilladeligt.

Tinning (VS):

Jeg synes, at hr. Lengers indlæg her under tredjebehandlingen kun gjorde sagen endnu mere pinlig. Det, der er realiteten, og det ved vi jo alle sammen godt, er, at nogle af idrætsorganisationerne mangler penge og at Dansk Ungdoms Fællesråd mangler penge. Andre af idrætsorganisationerne mangler ikke penge. Det er realiteten.

Idrætsorganisationerne gjorde, hvad enhver nogenlunde fiffig organisationsmand ville forsøge i første omgang: efter at de havde skændtes indbyrdes i lang tid, lod de, som om de sluttede fred, og så gik de til Folketinget og sagde: vi mangler alle sammen penge – selvfølgelig ud fra den tankegang, at hvis man bare giver dem alle sammen, er de fri for at skændes indbyrdes. Den købte regeringspartierne og Socialdemokratiet og åbenbart størstedelen af Det Radikale Venstre, selvfølgelig fordi det er dumt at gå imod de såkaldt brede og folkelige idrætsorganisationer i et valgår. Det kan man ikke lide.

Det gjorde SF så også; det synes jeg var lidt mere ærgerligt, og nu forklarer hr. Lenger os så, at det var, fordi man godt ved, at nogle af organisationerne mangler penge og man ikke vil trække sagen i langdrag i al evighed.

For det første er det kun nogle af organisationerne, der mangler penge, og man kunne sagtens på relativt kort tid have fremtvunget en dokumentation, der gjorde det klart, hvem der mangler penge, og hvem der ikke gør det, og altså have ydet støtten efter behov, dvs. dér, hvor behovet er, og ikke bare dér, hvor man har forsøgt at puste et behov op. Det kunne man have klaret også på den tid, dette her har taget, hvis man var gået i dybden med sagen. Det er det, man ikke har gjort, og det er det, som er en af de afgørende mangler.

Fordelingsnøglen kunne man selvfølgelig også have lavet om før, men det er en lidt anden diskussion. Jeg kunne godt tænke mig på et tidspunkt at høre, hvad det egentlig er,

[Tinning]

SF nu forestiller sig, for nu siger man: man bør lave en fordelingsnøgle på baggrund af den faktiske aktivitet. Det lyder lidt som noget, man har fundet på at man skal sige, for den formulering »på baggrund af den faktiske aktivitet« efterlader 95 pct. af problemerne ved at konstruere en ordentlig fordelingsnøgle. Derfor kunne jeg godt tænke mig, at SFs ordfører eller en anden forklarede mig, hvad det egentlig er, man har siddet og snakket sig frem til. Det med fordelingsnøglen ændrer jo stadig væk ikke, at det er pinligt at gå med på noget, som er så sjusket, som det er tilfældet her, og hvor det alene drejer sig om, at idrætsorganisationerne har lagt nogle oplysninger på bordet, og dem har så stort set samtlige ordførere ædt rådt, og så har idrætsorganisationerne fået, hvad de har bedt om. Det er på alle måder, synes jeg, uantageligt.

Hvis kulturministeren alligevel skal herop at takke for den brede støtte, der kommer til idrætsområdet med vedtagelsen af dette lovforslag om lidt, synes jeg også, kulturministeren skulle sige noget om, hvordan man kan modtage bemærkningerne fra hr. Ole Vig Jensen. Hr. Ole Vig Jensen synes, det er vigtigt med Idrætsforsk og med Landsforeningen for Skoleidræt; det synes vi såmænd også, ligesom så meget andet er vigtigt, men jeg har svært ved at se, hvad der præcis ligger i den understregning af, at det lægger man vægt på fra de Radikales side, hvis ikke det bare er et almindeligt slag i luften.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg skal prøve, om jeg hurtigt kan svare hr. Tinning på de spørgsmål, som han har stillet til SF.

For det første beklager jeg meget, at hr. Tinning, som jo synes at vide, hvordan man hellere skulle have gjort det her, ikke har stillet et ændringsforslag, hvoraf det kunne fremgå, hvordan hr. Tinning forestillede sig at man skulle give til de forbund og ikke til de forbund. Det kunne da være, at vi kunne have kigget på det.

For det andet ved hr. Tinning jo udmærket godt fra de diskussioner, der har været i SFs idrætsudvalg, og hvad vi har sagt udadtil, at vi er interesserede i engang at få et overblik over, hvor mange reelt aktive der

findes i de forskellige idrætsorganisationer, og måske finde frem til en nøgle, hvorefter man kunne fordele tilskuddene på en anden måde, end man gør i dag.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

For en gangs skyld er jeg rimeligt enig med fru Ingerlise Koefoed. Jeg synes også, det ville være rart at få at vide af hr. Tinning, hvad det er, han tænker på, når han står heroppe og i den grad kritiserer ikke alene lovgivningen, men også de forskellige idrætsorganisationer. Jeg har heller ikke fra hr. Tinning set nogen som helst model, hvorefter vi kunne udbetale pengene på en anden måde.

Hr. Tinning siger, at nogle mangler penge, andre gør det ikke. Hvem er det, der ikke mangler penge, hr. Tinning? Det synes jeg dog var væsentligt at få at vide. Hvilke kriterier vi så skal bruge, det kommer hr. Tinning ikke med et bud på. Fra SF kommer der dog trods alt noget, som man kalder en faktisk aktivitet. Det tror jeg også bliver meget vanskeligt, men hr. Tinning kommer i hvert fald ikke med noget bud, som vi kan bruge til noget som helst. Så det her er en fortsættelse af den debat, vi havde ved anden behandling, som var fuldstændig lige så pinlig.

Derudover vil jeg gerne sige til hr. Lenger, at fordelingsnøglen altid er et aktuelt problem, når vi taler idræt og penge, men det er overhovedet ikke det, det handler om i denne omgang. Derfor kan jeg ikke forstå, hvorfor den skal blandes ind i sagen.

Endelig må jeg sige til hr. Ole Vig Jensen, at især det med skoleidrætten har vi meget stor forståelse for. Her gøres der et grundlæggende vigtigt stykke arbejde for idrætten, så det hilser vi med tilfredshed.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Selvfølgerlig handler det her om fordelingsnøgle, hr. Helge Sander. Realiteten er, at fordelingen af de midler, som går til idrætsorganisationerne, går tilbage til 1970'erne, nemlig 1977. Så siger man: jamen siden da har vi startet mange flere aktiviteter, siden da har vi fået mange flere medlemmer, og fordi vi ikke får så mange tipsmidler, står vi nu og mang-

[Tinning]

ler penge. Hertil sagde jeg under andenbehandlingen: er der nogen, der tror, at præcis den medlemsaktivitetsudvikling svarer til fordelingsnøglen for 1977? Selvfølgelig er der ikke nogen, der tror det.

Så siger jeg: det, som vi skulle gøre i første omgang, var så ikke at bruge fordelingsnøglen – for det er jo den, der bliver brugt, hvis man ikke piller ved den og alene vedtager lovforslaget, som det foreligger – ikke sandt? På den måde . . .

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg overvejer i øjeblikket at udsætte mødet en times tid, for at medlemmerne kan få lejlighed til at tale færdigt indbyrdes.

Tinning (VS):

Ifald det bliver tilfældet, kan vi jo holde et møde i skatte- og afgiftsudvalget og diskutere en ny fordelingsnøgle!

Men se, hr. Helge Sander, det handler om fordelingsnøgle, for når man laver det på den måde, som man gør det her, bruger man fordelingsnøglen fra 1977 – det ved hr. Helge Sander også godt. Det er ikke på nogen måde dokumenteret, at det skulle være rimeligt.

Så siger jeg, at det, man kunne have gjort under udvalgsarbejdet, var at bede organisationerne dokumentere deres behov på en måde, der lignede et gennearbejdet materiale, som skatte- og afgiftsudvalget selvstændigt kunne bearbejde og analysere for at finde frem til, hvor behovene ligger. Jeg siger, at jeg er ret sikker på, at de ligger i Dansk Ungdoms Fællesråd og måske i nogle idrætsorganisationer. Jeg er ikke helt sikker, og materialet giver mig ikke mulighed for at undersøge det nærmere.

Omkring fordelingsnøglen: nej, jeg har ikke en færdig model til en ny fordelingsnøgle. Det har hr. Helge Sander selvfølgelig heller ikke. Derfor bruger hr. Helge Sander fordelingsnøglen fra februar 1977 i mangel af bedre – i stedet for at sige til idrætsorganisationerne: fordelingsnøglen duer ikke, men dokumentér jeres reelle behov, så kommer vi dem i møde. Det er ingen undskyldning, at der ikke foreligger et nyt bud. Det gælder i øvrigt også SF: nu hedder det »reelt aktiv« i stedet for »faktisk aktiv«.

Til allersidst skal jeg sige til fru Ingerlise Koefoed, at vi allerede under andenbehand-

lingen beklagede, at vi ikke havde kunnet yde mere, end vi havde gjort ved behandlingen af dette lovforslag i skatte- og afgiftsudvalget. Det hænger selvfølgelig sammen med gruppens størrelse.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal blot gentage det, som vores ordfører sagde under anden behandling af dette lovforslag, nemlig at med dette er der ikke fra vores side givet tilslutning til indførelse af lotto. Det har mange flere sider, end de, der i øjeblikket taler for lotto, tilsyneladende tror. Jeg håber ikke, det bliver gennemført.

I betænkningen står der, at det er et flertal i den radikale gruppe, der går ind for dette lovforslag. Jeg siger bare, for at man ikke skal undre sig, at jeg ikke tilhører det flertal, men har afgivet betænkning på vort flertals vegne.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Jeg vil gerne på hele regeringens vegne – og det omfatter naturligvis også kulturministeren – takke for den brede tilslutning, der har været til dette lovforslag. Med dette lovforslag lykkes det at give en effektiv håndsrækning til et arbejde, som er af stor betydning, nemlig idrættens arbejde, og det er nødvendigt, indtil vi får alle spørgsmålene om lottospil eller andre indtægter helt afklaret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 119 stemmer (S, KF, V, SF, RV, CD, FP og KRF) mod 2 (Bernhard Baunsgaard (RV) og Aase Olesen (RV)); 3 (VS) stemte hverken for eller imod.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) *Anden behandling af lovforslag nr. L 154:*

Forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning. (Skilsmisseret efter vold).

Af Bernhard Baunsgaard (RV) m.fl.

(Fremsat 14/1 87. Første behandling 13/2 87. Betænkning 26/3 87).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak, fordi det tilsyneladende bliver et enigt Folketing, der går ind for dette lovforslag. Det har været længe undervejs – det er 13 år siden, betænkningen kom – men jeg synes, det er godt, at et enigt Folketing kan slutte op om det.

Jeg gør opmærksom på, at i betækningsbidraget er der udtalelser af et flertal og et mindretal. Flertallet udtaler, at man bør gå videre og modernisere ægteskabet. Jeg har den indstilling, at vi burde have genindført ægteskabet som den altdominerende måde at leve sammen på; men det forudsætter, at vi moderniserer det, sådan at man både kan komme ind i ægteskabet og ud af det.

En af de ting, flertallet mener, er, at når to ægtefæller er enige, så er det rimeligt, at det gøres lettere for dem at komme ud af ægteskabet, end det er i dag. Vi så gerne, at man kunne blive enig om at gå så langt, at de kunne få skilsmisse uden større besvær, og så synes vi – og det lægger jeg vægt på at man bemærker – at man derudover skal overveje, om de ikke i Sverige har fundet nogle gode måder at modernisere ægteskabet på. Men det kan vi ikke på forhånd tage stilling til.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det er efter min mening et fornuftigt lovforslag, vi her gennemfører, og jeg vil gerne takke Det Radikale Venstre for initiativet til det.

Lovforslaget er blevet forbedret undervejs gennem de ændringsforslag, der er stillet. Jeg

synes, det er rigtigt, at forsætsbegrebet er kommet ind, således at det er ved forsættlig vold, der bliver tale om, at ægteskabet kan blive opløst.

Hr. Bernhard Baunsgaard omtalte de to henstillinger, der i betænkningen er kommet til mig, om at tage fat på, vi kan vel kalde det modernisering af ægteskabsloven. Det arbejde vil vi gerne igangsætte i Justitsministeriet nu, og vi har jo også et grundlag i ægteskabsudvalgets betænkninger. Der kan være bestemmelser i ægteskabslovgivningen i dag – det kan vi ikke se bort fra – der ikke har samme betydning som tidligere, og hvor der derfor bør være tale om ændringer eller – for nu igen at bruge udtrykket – moderniseringer.

Derimod kan jeg ikke tilslutte mig den retning, der er angivet af en del af udvalgets medlemmer, at man faktisk skulle ophæve separation i hvert fald i de tilfælde, hvor ægtefællerne er enige, og lade dem gå direkte til skilsmisse.

Jeg mener, det er vor opgave i forbindelse med en ægteskabslov at søge det ægteskabsbevarende, og man kommer jo ikke uden om, at i det øjeblik der bliver direkte adgang til skilsmisse, fjerner man sig fra det ægteskabsbevarende. Jeg mener også, at separationsinstituttet har virket godt og rigtigt, og i denne forbindelse, og som hr. Bernhard Baunsgaard nævnte, vil jeg nævne, at i 1986 afgav det norske ægteskabsudvalg en betænkning, hvori man tog afstand fra skilsmisse ved enighed og fra at ændre separationsinstituttet til betænkningstid.

Da vi jo lægger megen vægt på – og altid har gjort det i forbindelse med ægteskabslovgivningen – at vi har størst mulig nordisk enighed, må jeg altså sige, at også derfor, men navnlig fordi jeg mener, vi skal fastholde det ægteskabsbevarende, medvirker jeg gerne til en modernisering af ægteskabslovgivningen, men ikke efter de retningslinjer, at man skulle give direkte adgang til skilsmisse i de tilfælde, der er nævnt her.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne sige tak for ministerens løfte om, at man går i gang med arbejdet med det, som vi vel nu kan kalde modernisering af ægteskabet. Vi er nok ikke enige i udgangspunktet, men lad os se, om vi ikke bliver det.